

Մանգուսի Էֆրեմար սե-
նեմէ 300 Նիւսիսի թիւս
բըյաւ, զըյաւթի խախտ
պօլ իշին 2 իրա օրտուգո-
կիւթի թաշարար իշին տա-
խի սենեմէ 300 Նիւսիսի
վիւթիւնէ, վէ բօսթաբա-
րաւը տա իշինտէ օլարագ
օն իքի սիւմ մէճիտիյէ տիր
Նիւսիսիսի 40 ար բարա-
ւա սաթըրմագա տըր :

Մանգուսի Էֆրեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

Ո Ի Մ Ո Ի Ր Ո Ի Բ Օ Լ Ի Թ Ի Գ Ը Թ Է Վ Է Մ Է Վ Ա Տ Տ Ը Ս Ա Թ Ի Ր Է

Իստիսթ րն սէհէր սաթըրը
Նիւսիսի տիւթագ, 2 ինճի տէ
յիւս 2, ինճիսի վէ սաթըր
տէֆարար իշին ՎԷ վէ ի-
լան որրաւորնա գօնուլմա-
ւան իլանըն սաթըրը 3 զը
Մէթըրու պէ սաթըրէ
Գալաթաւա իշինտէ Նիւսիսի
բաղարընտա վագըր Նիւսիսի
Իրաի խանընտա Նիւսիսի
պետ Թ. Փանոսեան խախ-
տէ կէօնտէրիւնէ տիր :

ՏԱԽԻԼ ԻՅԵ

Սօն բօսթա իլէ վիւրուտ իտէն
Ժուրնալ տը Սէն Բէթըրսպուրկ զագէ-
թասընտա աթիտէքի հալաւիտիւր կէօ-
րիւրիւն տիր :

Պիւքըն, 22 սեպտ.

Մէյլէքէթէյն օրտուգո իշին թահ-
րիւրի աւքըր իտիւլէսի, քի մայիս 12
թարիլիլի պէհաննամէ իլէ թաթիլ գը-
լընմըյ տըր, օգոստոս 18 տէ պէ թէք-
րար թահրիւրիլէ պաշլանմար խոնտու-
սոնտա բրէնս թարաֆընտան էլաւիւրի
լաղըմէ վիւրիւրի տիր :

Սէմիլին, 20 սեպտ.

Ժէնէրալ Չէրնաեֆ, բրէնս Միլանը
Սըրպիսթան գըրալը իլան իթիւրիւրէն
սօնրա, բրէնսի միւշարիլէյնէ քէշիտէ
իլլէտիլի թէլէկրաֆիսամէնիս տուրէթի
տիր :

«Զաթըր հալմէթմէսպէրիւնէ. Պէլի-
րատտա :

«Սըրպիսթան գըրալը իլան օլունմանը-
ղը միւթէագիւլ, օրտուտա գուհուրա
կէլէն Նիւմայիլի Զաթըր հալմէթմէսպ-
էրիւրիլէ պիտիւրիլ իտիւլ. Նիւմանիլ
ղանէթ շիտտէթլէ օրտուգոնտան մէն-
նի միւթէրիւրի օլունը տուր : Միւրա-
լայ Հօրվաթօլիլ պէնտէնիլէ տիւն ագ-
շամ պէհան իթիւրիլէ կէօրէ, միւմա-
իլէյնի Փըրգաեի աւքըրիլէսի տալի,
Սըրպիսթանը իւթիւրիլէ գըրալիւթէ
իլլալ իլէ, Զաթըր հալմէթմէսպէրիւրի-
լի գըրալնասպ իլլէմիլտիր : Պալապէր,
Փէշվէլաւտէ պիր սիւրաթլէ սասքըր
վէ օրտուգիւրաճտա նէշը օլունմուշ տուր :
Պիւթիւրն կիճէ շէնիլքըր իծրա օլուն-
տու : Էն պիւլիւք զապիթտէն էն աթի
նէֆէրէ գատար, քեաֆֆէսի, տիւլմէ-
նիս էն սօն նէֆէրիւրի մէյլէքէթտէն
թարտ իթիւլէք տէրէճէսիւնէ տէլիւր սի-
լաճա ճէնիլ իտէճէքէրիւնէ եէմիլն իթ-
տիլէր : Պունտան պաշգա, վաթանըն
վէ Զաթըր հալմէթմէսպէրիւրիլին հու-
գուգուլունն իթիլգալիւթէթի իլլին,
գանլարընն սօն տամալանա գատար
մուհարէպէ իթմէքիլիլէ գալիլէն սէօզ
վէրտիլէր :

«Իթիլէսի կիւն, օրտուգոն պիլ
ճիւլէքէ ֆըրգալարընտան մէպուսար,
վէ Ալէքսիսալ, Կրէպաթա, Շիլկօվալ,
Տիւնիս, Կրէտէթիւն, Թուպէշ, Տէ-
լիկրատ, Պապօլիլիլէ վէ տիլէր մա-
հէլէր սասքըրիլ մուսթաճֆըզա զապը-
թանընն քեաֆֆէսի պուրաեա կէլ-
տիլէր : Սաթ օն պիր պուլուգտա
տալի ճիւլար պիլ ճիւլմէ գարիլէլէր-
տէ պուլունան քեաֆֆէի քէյլիլէր,
ասքըրիլէր վէ ըուհպանլար, պաշլա-
րընտա օրտուգոն պաշ բաբասը Նու-
վան Շուլանօլիլ պուլունտուգու հալ-
տէ վիւրուտ իթիւրիլէր :

«Պալ սըրաւտա Ժէնէրալ Բրօթիլ, Սըրպ
էհալիսիսիսալանա շու աթիտէքի պէհան-
նամէի օգուլմուշ տուր : «Նէվէքէթլու
էֆէնտիլիլ, սէն թագօլմունն մու-
գատէս սանճաղընը գալարըրաղընտա,

էհալի տալի պու սանճաղը սըրպէսիլ-
յէթ վէ շէրէֆ մուհարէպէլէրի իլլին
մէյտանը հարպա կէօթիւրէճէկիլնէ գա-
վիլէն էմիլն օլարագ, մէքըր սանճա-
ղը էլլինէ ալաթ, վէ իլլէք պու տուր է-
հալիլին արգիւսիւ, զիրա հիլ պիր
Սըրպը, սըրպէսթ պիր մէյլէքէթիլն
սըրպէսթ պիր շէհրիլիսի մագալմընտա
եաշամագտան դալիլի պիր շէյ իսթէ-
մէյ, Իմտի, պու սըրպէսիլյէթ վէ պու
շէրէֆէ տէսթրէս օլմաբըգա, պու
սանճաղը պըրագաեաեաղըր : Պիւնա-
էն ալէյս վաթան նամընա, պիլ քի
սէնիս սատըգ ճէնիկալմըրիլիլիլ, սէնի
Սըրպիսթան գըրալը իլան իտէրիլ,
Եաշալըն գըրալմըր, Պիլ Սըրպիս-
թանըն միւթագիլ գըրալարընն թաճը
սէնիս պաշըն իւլէրիլնտէ բարալմասընը
իսթէրիլ, Իմտի սօն ֆէրտիլիլ զէ գատար
ճէնիլ իտէճէկիլ : Գանըմըր, ճանըմըր
վէ մալըմըր սէնիլն տիր : Նաշալըն շէլ-
քէթլու գըրալմըր պիրիլնի բրէնս Մի-
լան Օպրէնօլիլ հալմէթլէրի : Ալլաճ
վէ հաղըթիլ իտա եարաբմըմըր օլ-
սուն :

«Պէն տալիս - իլալէ իթմիլ տիր Ժէ-
նէրալ Չէրնաեֆ, բրէնս Եաղըրըր
մէքըրիլ թէլէկրաֆիսամէտէ - պու պապ-
տէ շէյլէ ճէվալ պիրտիւր : «Էհալիլին
սէտասը, ճէնապը հաղըրն սէտասը
օլտուգոնտան, սիլլին իլէ պէրնպէր :
Եաշալըն Սըրպիսթան գըրալը Միլան
Օպրէնօլիլ հաղըթլէրի, Եաշալըն գըրա-
լիլա հաղըթլէրի, Եաշալըն Սըրպիսթա-
նըն վէլիլի Եաշալըթլէրի տէյու պա-
ղըրըրմ : Պալ սէօզլէրիմտէն սօնրա,
արտը արասը քէսիլմէքիլին Եաշա-
լըն սէտալարը իլլիտիլտի : Օրտուգոն
բաբասլարընտան էլլի նէֆէրիլնտէն
զիւրաեալի օրտաւա հաղըր պուլուն-
տուգալարընտան, ընտէն գըրալ թագ-
տիսիլի իծրա իթիւրիլէր : Պաշ բաբալ
կիւլ՝ պիր նութգ իրաւ իթիլ, պա-
տէհու «Թէտէնու մուսաթ օլունուպ,
քեաֆֆէյի աւաքըր, գըրալ, գըրալիլա
վէ վէլիլի Եաշալարթլէնա Էմիլն
իթիլիլէր : Պունտան պաշգա, խարիճի
վէ տալիլի տիւլմէլէրէ գըրալը վա-
թանը, գանլարընն սօն տամալանա
գատար մուհաֆաղա վէ վիլաեա իթ-
մէք իլլին տալիս Էմիլն իթիլիլէր :

«Եաշալըն Սըրպիսթան գըրալը պի-
րիլնի Միլան Օպրէնօլիլ հաղըթլէրի
տէյու եէկալալ պաղըրաղըրաղըր գէ-
մանտա կէօրիլէն մէյուրիլիլէթիլն միս-
լի, Սըրպ օրտուգոնտա ալալ կէօրիլ-
մէմիլ իտիլ :»

Չէրնաեֆ

ԴԵՃՅԻ ՀԱՊԱՆԻԴԻ ԱՆՎԱԼ

(3253 ունճիւ Նիւսիսի տէն պաղըրիլ)

Արըր հաղըրտա իքի տէլլէթ վէ եա
իքի մէյլէքէթ պէյնիտէ թէհատիւս
իտէճէք պիր մէսէլէի միւնաղաֆի-
հանըն հալլ ու թէսպիլիսիսի պիր
մէրճալի մալաւա պուլալմալագ վէ
մէսէլէնի սիլաճ գուլվէթի իլէ ֆա-
լըն թէշէպիլիս իթմէք, գուլվէթիլն

հաղըրաղըրաղըր տալի գապու-
լիլմէք տիլմէք տիր :

Շու հալտէ, նէ ճէնիլտէ դալալիտէն
ճիւլէթ հաղըր զալալ իթմիլ վէ նէ տէ
ճէնիլ գաղալան հաղըր գաղալմըն օ-
լուր, վէ պիւհուտէ պիր շօք մալ վէ
ճան թէլլէք վէ հէլագ օլտուգտան
սօնրա, «Էլէտտիլի նիլալ վէ ճիւթալ օ-
լան մէսէլէնի տալի, Էլլին հէյլէթի
ալիլիսիսիտէ գալարագ, ալալ պիր
էսէրի թէպէտտիլ վէ ինգըրալ կէօր-
մէտիլի տալի կէօրիլմէմիլ շէյլէրտէն
տէյիլ տիր :

Պիւնայէն ալէյս, մուհարէպէտէ բէք
պիւհուտէ խասարաթ վէ թալիլիլագ
տէնիլտիլի տէ, իլլիլէ պու հիլքմէթ
մէպիլ տիր :

Պէյլլէ պիր հալ վէ գէմանտա, ար-
թըր պաղաեթ սուլլ վէ աւաեիլէ տէ-
լալթ իտէճէք Եաղալըն տէրէճէյի
գըրմէթ վէ Էհէմիլիլիլ թալաւաթ
գապուլ իթմիլ վէ իսլալաթա միւհ-
թաճ վէ միւշլագ օլան պիր մէյլէքէթ
վէ Էհալիլիլն աղըր ալալ սուլլ տիլմէք
օլաճաղընտան, պուլնա նալիլ վէ վա-
սըլ օլմագ իլլին, տէլլէթ ճէ իթիլիսա-
ղը Էհէմիլ օլան թէտալիլիլ միւթիլնէ-
նէ, Էհալիլին պիր իլալիսաթ ըուրի
րիլագ վէ մուսթագաթ վէ ֆէրթըր իգ-
աւալ վէ մուսթալէնիլ կէօթիլիլէսի տա-
լի ֆէնիլ իտարէյի միլլին աճըեա-
լը մուհիլմիլիսիտէն տիր :

Իլլիլէ Էլլէթ վէ մէմալիլ Թամանիլ
հաղըրտա Եալիլ թէլլիլիլագ վէ ճէ-
լիլիլիլ ընգալանիլիլ տէն պուլուն նիլալ
վէ թէմէնիլ իտարէք, ումուրու մալի-
նէ միւսթալաթաթ վալը խամիլի
միւսթալաթիլ իտարէք :

Ֆէնիլ մալի, պիր տէլլէթիլն վալի-
տաթ վէ մէսարիլիլագ ճէր ալալիլիլ
թէլլէք վէ սարֆտան հըֆըր ու վիլաեա
իլէ, միւսթալէնիլն սալիլիլ վէ սալիլմէ
ալթընա ալմանըն տարէթ վէ թարի-
լիլիլ պիլմէք տիր : Էհէր տէլլէթիլն
պիւսթէյի սէնիլիլիլ, վարիտաթը ու-
մուսթալէնիլն, մէպալիլ հուսուլի իլէ
նէ մըրտար վէ տէրէճէնէ պալիլ
օլտուգոնտա վէ մէսարիլիլիլ տալի,
քէպալիլ նէտէն իպարէթ վէ նէ տէ-
րէճէնէ վասըլ օլունտուգոնտա ալէթ-
թալմիլն պէհան իտար իտէ տէ, պուլ-
լար հէր տէլլէթիլն իլլին, ալլէ ումու-
պիր գալիլտէյի մուլթարիլտէ տա ի-
րէսիլտէ օլմաթըր, հէր տէլլէթիլն
պուլունտուգու հալ վէ մէլգըր վէ հէյ
նէթէ կէօրէ մէթնու տալի : Ֆէնիլ
մալիլին մէպտէն պաշաթ վալիլտաթ օլ-
տուգու կիլիլ, վարիտաթըն պիրիլնի-
սի վէ պաշլըրմաթ տալի վէրիլի մաւ-
տէսի տիր : Միլլին իտարէի սիւեա-
սիլիսիլ հէր ելրտէ տէլլէթիլն ալիլ
իտէ տէ, պու իտարէ տէնիլիլիլ տէ
տէլլէթիլն, Էհալիլիլ խաթմէթիլ մէֆ-
րուղասըր վէ եալաթա խաթմէթ ումու-
միլիլիլն մէրքըրիլ իծրաթ տիլմէք օլա-
ճաղըր շօք ելրտէ հէնուլ ֆէհմ ու
իտագ օլունտալմալը տըր : Էհալիլ տէ
քիլտիլիլն Էտա օլունտալ պու խաթմէ-

թիլն իւրէթիլ լաղըմէսիլն միւթէլլէք
օլտուգու վէրիլի իլէ տէլլէթէ Էտա ի-
տէճէք տիր :

Պիւնայէն ալէյս, պիր տէլլէթիլ, Էհալ-
լիլիլն պըրմու օլտուգու խաթմէթըն
հաղըրիլ իւրէթիլիլ հէղար իտէ, Էհա-
լիլիլին վէլլէվ գուտրէթիլ օլալ պիլիլ,
անտէն ֆաղալ վէ զիւրաթիլիլ ալմագ
վէ եալաթ Էհալիլիլն միւսթաճ օլտու-
ղու լիւզուլմուլ խաթմէթ վէ եա սէ-
ֆալէթ վէ իսրաֆ նէվիլիլտէն շէյլէրիլն
իւրէթիլ վէ մէսարիլիլն տալիլ վէրիլի
օլարագ, Էհալիլտէն թալէպ իթմէք
ֆէնիլ մալիլն խաթա տըր : Էհէր Է-
հալիլտէ գուտրէթիլ եօղ իտէ, օ հալտէ
խաթա Էնտէր խաթա տըր :

Էհալիլ տալի տէլլէթիլ միւթէլլէք
օլտուգու վէրիլիլիլ հիւսիլիլ ըրգա վէ
վաղթ ու զէմանը իլէ Էտա իթմէք ի-
սէ, օ տալիլ խաթա պուլունմուշ օ-
լուր, վէ ումուրը մալիլիլնէ պիլալ խա-
թալէրտէն կէրէք տէլլէթ վէ կէրէք Է-
հալիլ հէր իքի ճիւլիլն մուլագ զա-
րար աղիլմէթիլիլիլիլ տէր :

Էհալալ պուլունտա տալալալըր,
տէլլէթիլիլն վէրիլիլ ալմագ իթ-
տիլիլ զէման, Էլլին Էհալիլ քիւսիլնէ
սալաթըրըր, վէլլէվ քիսէ տօլտա օլ-
մաղա խաթիլիլ գատար աղալ ալմագ
իլլին տէյիլ տիր :

Էհէր վէրիլ օ տէրէճէյէ գատար սա-
հիլ վէ տօղրու պիր խաթմէթ պէտէլի
օլմալը տըր քի, Էհալիլ հէր վէրիլիլն
պէտէլ պիր պէյիլաթ ֆալտէ կէօրմէլի
տիր :

Օ տէրէճէնէ գատար քի, Էհալիլ ի-
լլին էն քեալուր ու իթա, վէրիլի
մատտէսի օլմալը տըր : Մալիլիլ ֆէնիլի,
Էնիլ պիր առէմ Էհէր զուրուշ սէմա-
նէսի իլէ պիր սէնիլտէ նէ թիւարէթ
հասըլ իտէպիլիլ իտէ, օ եիլը զուրու-
շու վէրիլիլն վիւրիլիլտէ, անտէն զիւ-
րա տէ պիր թիւարէթ վէ մէնֆաթ
կէօլմէլիլ տիր : Նալմըր պուլաղըրա-
եթ լաեթըր իլէ անլաեալիլն տիւլէ
վէ իւմէմ, ումուրը մալիլիլիլիլն ահ-
քիւմը ֆէնիլ մալիլնէ պիլթ թէվիլիլ
օ եօլտա հիւսիլ իտարէնէ միւթիլիլ
օլալիլիլիլ վէ մալուրիլիլ վէ սըր-
վէթ տալիլ եալընըր պէյիլ իտարէլէ-
րիլն սէմէրիլիլ տիր :

(Իթիլիլալ)

«Ալաֆրանիկա սեպտեմբեր 19 թա-
րիլիլիլն Նիլալն Էհէրըր զա-
ղէթալընա շու աթիլտէքի մէքթուլ
կէօնտէրիլիլ տիր :

Սօն մէքթուլուլմալալալալալ եաղ-
մըյ օլտուգոլմ միւթարէքէ միւստա-
թիլ, պաղըրալընն զանըր իւրէ սէ-
քիլ կիւն օլմաթըր, ալթըր կիւն օլ-
տուգու շիմտի անլալըր : Շիլպէն
սիլ պիր միւթարէքէ եա օլմալ տուր
վէ եալաթ օլաճագ տըր, լալլին Էհէր
պու միւթարէքէ սահիլ պիր մահէլլ-
տէն իլլիլիլիլ օլմալալալալ, օլ պալալտէ
շիլալհէ իտիլիլնէք իտիլ, շիլալիլ մէք-
թիլ միւթարէքէնիլ պալալմալալալալ

Թախսիս օրունան իւր կիւնտէն պերու պիր չօգ թօք վէ թիւֆէնք սէսլէրի Ի շիտիլիյօր Ի պիտտա պու թօք վէ թիւֆէնք սէսլէրի, Եանլը պիր գօրգու տաննէշաթ իթտիկի պէեան օրունտու զունտան, պու էօղիւր գապուլէ շայ Եան իտի: Լաքին պու կիւն, հէր նէ գատար ալտըղըմ մալիւմաթ օրտու մէրքէզլէրինտէն տէյիլ իսէտէ, շու գատարընը իշիթտիմ քի, Սըրպ աս քէրի վէ գապիթիւրի, Եէկտիկէրիլէ գարտաշ մուհապպէթիլէ պարընմագ Լըղը տիւն վատ իթմիշ օրտուգարըն տան, պու սապա՛Ս Սըրպլըար թարա ֆընտան թօք աթըլմըշ, վէ Օսմանլը արտաթի պուլու մուգապէլէ իթմիշ քի տիր: Լու վուգուաթըն մանէասը նէ օրտուգու մալիւմ տէյիլ տիր: Իհ թիմալ քի մէքթուպուլու գաբամագ տան էվլէլ, մանէասընա վագըֆ օլուրում:

«Կէօրիւնիւշտէ Օսմանլըար միւսա լէհաք գապուլէ հաղըր տըրլար, ֆա գաթ իգթիլ իթտիկինտէ մուհարէ պէյի տահա գիւտտէ շիտտէթլէ տէ վամ իտէճէք տիրէր: Հէր կիւն մու հարէպէ իշին քիւլիկէթլի էտէվաթ վիրուտ իթմէքտէ օլուպ, պու կիւն էօյլէտէն սօնրա, շէհրիմիդին սօգագ Լարը Ձէրքէսլէր իլէ տօլմուշ իտի: Պու Ձէրքէսլէր 800 քիշիտէն միւրէքքէպ Եէնի պիր ֆըրգա օլուպ, մէյտանը հարպա կէօնտէրիլմէք իւզըրէ, Տէրի սաատէթտէն սէվգ օլումուշտուր Պուն Լարըն սըֆաթլարընտան զաեթթ ճէն կեաթլէր օլտուգլարը անաշըրտըղընտան, էկէր Լաքըղըլա գուլանլըլապ, պա խուսուս հիւսնի ինթիլգամ թահթընտա պուլունտուրուլուր իսէ, կիտէճէքլէրի օրտուտա պէյիւր ֆայիտէլէրի օլուր: Տիկէր թարաֆտան, 4000 նէֆէր պաշը պօղուգլարըն, Եա իթմիշ օլտուգլարը հարաքաթըն նալաքըգատան, Եախօտ հաթլէր ճալլէրտէ պուլունապիլի օլ տուգլարը շիւրհէ իտիլիկինտէն, պու նահիկէտէն մէմէքթլէրինէ կէօնտէ րիտիլլէրի խապէրի շիւրհէսիլ հէր քէսի մէմուլն իտէճէք տիր: Հիւքիւ մէթին պաշը պօղուգլարը շէտիտ պիր ինթիլգամ աթընա ալմասը, հէր հալ տէ էլլէմ տիր: Լաքին պուտա գօլըյ պիր շէյ տէսիլ տիր: Պու կիւն իշիթ տիկիլմէ կէօրէ, պաշը պօղուգլարտան պիր իւյլըրըն տահա սիւհալարը ալլընմըշ տըր: Պու թէվաթուրուն սա հիհ օլտուգլարը գաթիլէն թաստիգ իտէմէմ, անճագ էկէր սահիհ իսէ, բէք էէի պիր շէյ տիր: Էկէր մուհա րէպէնին տէվամը իճապ իտէր իսէ, պու խուսուստա ասաքիլի նիղամիէ Եի շահանէ քեաֆի տիր: Սահիհէն մուհարէպէ իտէնլէր ասաքիլի մէր գուլմէ օլուպ, հալպուրի կիւնա մուա վին օլան պու պաշը պօղուգլար իսէ տիւշմէնին էլեասընը Եաղմա իթմէկէ պագընլար տըր:

«Տիւրումաթլարըն իյատէյի միւսալէ հա հագըրնտա իթտիլլէրի հիւսնի զայրէթ վէ իքտամաթըն պաշա չըգա ճաղը գալլէն մէմուլ օլունուր: Պու իսէ իքի թարաֆ իշին տախի մուհի պի մէմուլնիէթ տիր: Մուհարէպէ իլէ տայիմա պիրլիքտէ կիտէն գաթլ ու մէշաքգաթլարը պէրթապաթ իտէ Լիմ, ճիվար քէյիլլէր տախի խգթի գայի հալտէն նաշի, տօլաքըտան մու հարէպէնէ միւթապլիք օլան պաղը իշլէր իշին հիւքիւմէթ խըրմէթլինտէ պուլունմագտա, վէ պինապէրին մէմ լէքէթին զիրաաթընը պիղղարուր Եիւղ

Իւսթիւ թէրք իթտիլլէրինտէն, վարի տաթըն սաթլ մէնապը օլան մահալաթ տախի տուրմագտա տըր: Պուրանըն հէման թէքիլ Խրիսթիյան էհալիսի միւսալէհա ագտ օլունտուղունտա մէս րուր օլաճագ տըր, Լաքին թիւրքլէր տէն չօգլար գաթի պիր իշ կէօրիւլմէ Եինճէ, միւթարէքէ օլունմասը խաթա տըր էֆքեարընտա տըրլար: Իմտի, տէվլէթի Ալիէհէնին իթտիկի ինսան վէ ագճէ թէլէֆաթը իշին գալի պէտէ Լաթ վէ քէսպ իլլէտիկի ֆիւթուհաթ Լարը իշին տախի պիր միւքեաֆաթ վէ րիլմէնինէ, իտիլէն միւսալէհաք աս Լա րուր իրղարալըլա գապուլ իթմէ Եէճէք տիրլէր: Իգրար իտիլմէլի տիր քի, պու տուլըն թապիլի տիր: Պու հալտէ, պաղէն էմիլ պասիթթէ տուլ զուտան զիւտտէ հալալէյի սէմմ իթ մէք ագըլլըլա տըր:

«Պիր գաշ կիւն ագտէմ, տէվլէթի Ալիէհէ թէպասընտան օլուպ, Սըր պիթմաթա իգաթթ իտէն իշճի վէ շիթթէի թագըրնտան պիր չօգ քէյիլ Լիլէր, յըրպիթանտան ֆիւրար պիր Լէ, Նիշէ ալտէթ իթտիլլէր: Թիւրքլէրին պէեանընա կէօրէ, Սըրպիթանտա պուլունտան քեաֆիլէյի թիւրքլէրէ օլ տուղու կիպի, պու քէյիլլէրէ տա Խի ասքէր մագաթնտա սիւհա գուշա նըպ, Սըրպ օրտուսունա տախիլ օլմա Լարը, Եախօտ մէթէրիս վէ պու կիպի ինշաաթտա խըղլէթ իթմէլլէրի ճէպը օլունմուշ, Մէտէնի միլլէթլէրին ու սուլինէ պիւսպիլիւն միւղայիլ օլան պէյլէ պէօնիւր պիր գալիլիկի խայ Եալ իթմէք միւմքիսիլ տիր: Օսման Լըլար պու հարէքթլէրի պէեան իթ տիլլէրինտէ, Սըրպլըարըն պու կէօ նա տալլանմալարը թապիլի տիր, շիւն քի պուլնար մուհարիպ պիր միլլէթ օլ մանըպ, ատէթա էշգընա մագուլէսի տիրլէր տէԵօրլար: Պու խուսուստա մուպահասա իտէն պիր իյալմ էֆէն տինին աղղընտան իշիթմիշ օլտուղում պու սէօղլէրի պուրատա զիքը իտի Եօրսաթ, պուլարը թէքմիլէն գապուլ իթմէք իշին տէյիլ, իլա ումուլմէն Միւսլիմանլարըն քէնտի տիւշմէլլէրի հագըրնտա օլան էֆքեարալըրըն կէօս թէրմէք իշին տիր: Հէլէ աստի սընքթ օլ պապտէն տահա զիւտտէ թահգիլ իլէ պահա իթմէքտէ տիր: Մէղքիւր սընքթտան պուլունտանլար, տիւշմէն հագըրնտա հէման սալա «Սըրպլը» թապիլի գուլանմանըպ, պիրտքս Կիտալուր» իսմին գուլանմագտա տըրլար: Հալպուրի ինկիլիլլէր շու սը րատա հէքս նտէն զիւտտէ մէնֆաթթ Լը տըրլար: Տօղրուսու ինկիլիթըրա նուֆուղունուր, տէվլէթի Ալիէհէնին քեաֆիլի դըթալարընա տէրին քէօք Լէր ուգաթմըշ օլտուղունուր կէօրմէք, հէր պիր ինկիլիլլէր իշին իսօլ վէ մուհի պի մէմուլնիէթ տիր:

«Տէվլէթի միւշարիլլէյհանն պու ուղաք նահիկէտէն քի նուֆուղու, Խա թանպօլտուրի նուֆուղունտան զիւտտէ տիր: Էվլըրա լիտանլարըն պիրի պինտէն պիլէ պիր քէլիմէ պիլմէնին Նիշ միւթաապըրըն կէլէն կիւն պէնտէնիլ Գէ: «Ինկիլիթըրանըն տէվլէթի Ալիէհէ հագըրնտա օլան իսմի վէ տօթթլուղու Միւսլիման չօճուգլարընա վարընճաքա գատար մալիւմ վէ միւսէլլէմ տիր տէտի: Ձօգ Եօլմուլուք իթմէնէնլէր, պու վուգուաթըն սահիհէն նէ տէրէ ճէ էհէմիլիէթի օլտուղունուր պիլլէ մէղլէր: Պունտան պիր գաշ սէնէ ագ տէմ Ալմանէանըն շըմալ թարաֆընտա Եօլմուլուք իթտիկիմտէ, աղ սըղընթը

չէքմէտիմ, շիւնքի օլ էմանտէ օթա րաֆլարտա ինկիլիթ էրրանըն նուֆուղու ֆէվգէլատէ թէնղիլ պուլմուշ իտի, վէ պու հալտէ սօնու կէլմէք թահրի քեաթա սէպէպիլէթ վիրմէմէք իշին, մուպահասաքա կիրիլմէքտէն զաեթթլէ սագընըր իտիմ: Շու էմանտէ, ինկիլիլ օլմանալար իշին, պուլունտուղում մէմէքթլէթտէ, վէ միւթէլիք վէ նիմ մէտէնի օլան միլիկէթլէր իշինտէ Եօլ մուլուգ իթմէք, չօգ իսօլ օլմագ, հաթթա մուխաթարալը պիլէ օլապի Լիլ: Պուրատա պուլունտան հէր ինկիլիլ Լիլ իսկեաթ օլուր քի, քէնտիլլէրինն շու մէնֆաթթընը պիւլիւք գըսմը, ին կիլիթըրա տէվլէթլինն շիմտիքի Տէրիսաատէթ սէֆիլիլ վաթթաթըլա հու սուլէ կէլմիլ տիր:

«Շարգտա պիր գաշ սէնէ իգաթմէ թիմ էմանտէ, Միւսլիմանլար, Բում Լար վէ Էրմէնիլէր թարաֆընտան սըր Հէնրի Էլիէթթ հագըրէթլէրի հագըրն տա մէտհիկէլէր օլունտուղունու իշիթ տիմ: Վէ պու ալա տախի թիւրքլէրին միւմալիլլէյհէ ֆէվգէլատէ րիա Եէթ վէ իթիպարալըր վարտըր: Միւս Լիմանլար իլէ միւնասէպաթտա պուլունտուղումտան վէ ճնլարըն ճէմիլիէթ ինէ կիրիլլա չըգալըտան պէրու մէք քիւր խուսուստա իսպաթլար տախի թահսիլ իթտիմ:

«Էվլէր պուրատա զաեթթ ուճուղ տուր վէ էօյլէ տէ օլմալը տըր, շիւնքի զաեթթ ֆէնա տըրլար: Պուլիլար, ս թանտա վէ պուրատա կէօրտիլիւմ քեաֆիլի էվլէր թօրաթտան, ալլը Լարալարընտան, վէ Եօնուլմաթթ թախ թալարտան ինշա օլունմուշ տուր: Ալլէ ումում ախապ տէօլմէ պուլունմա Երպ, պունլար ալէսսէվիէն տուվար Լարըն էտէվաթըլա Եաթթընտըրլար: Էվլէրին պիր չօղունտա ճամ պուլունմա մաթթընտան, Էլըք վէ հալա ալմագ իշին բէնիլիէ Եէրին թիւթան ալալըք Լարտա օտունտան Լարմագլըլար վար տըր: Կիճէլէրի մէքքիւր տէլիլլէր ախապ գանատար իլէ գաթաթըլըր: Տիկէրլէրինէ գընաթէն միւքմէլ տէ Նիլէճէք պուրատա աղէվ օլուպ պուն Լար ախապ տըր, վէ Վէլէ քեարիլլ պինա զաեթթ նատիր տիր: Մաեթթիմ տէ պուլունտան զապթիկէ, պու կիւն պէնտէնիլլէ պէեան իթտիլիլլէ կէօրէ, պուրատա պիր Էվլին գըլմէթի պին զուրու իմիշ, վէ տօղրուսու պու Էվլէրին տէ պունտան զիւտտէ տէնլլէրի օլմագ: Էօյլէ գանն իտէրիմքի, քիւրլէրի աղղըն պու գըթաթընտա պիր գաշ Եիւղ լիւրաթ օլանա միլեօն սահիպի մագաթնտա իթիպար օլունաճագ տըր: Ալլէ ումում տիւքքան Լար պօեաթը թախթտան ինշա իտիլմիշ օլուպ, Եիւղ թարաֆընտա սալա ճամէքեանլարը Եօգ տուր, վէ շու հալ տէ ատէթա պիւլիւք տօլապարա Եախօտ գատապ տէսթիլիւհալարընա պէն գէրլէր: Նիշ շէհրի, մալիք օլտուղու պիր օթէլ իլէ իֆթիլիտար իթմէքտէ տիր: Մէղքիւր օթէլ, սէֆիլ վէ քիւր լի պիր պինա օլուպ, ինկիլիթըրա վէ ձիւնասանըն գօլթուգ մէլիսանէլլէրին տէն տահա էտէն մէրթէպէտէ օլտուղու հալտէ, պիր տէ պիլա հիճապ «Միլլէթ լըգանթաթ: Լսմին թալըմագ տա տըր, վէ պու իսմ պինանըն էօն թարաֆընտա ձիւնասընագ վէ Պուլիար Եա յալըլարա Եաղըլմըշ տըր: Տօղրուսու վաջ օ Եօլմուլուքի, Եա թալա իթմէք վէ Եախօտ ուճումագ իշին, մէքքիւր պինատա սըղընմաքա մէճ պուր օլուր:

«Անճագ Նիշ իլէ Էտիրնէ արաթնտա արամ իտէճէք պունտան պաղաք միւն սսիպ մահէլլ Եօգ տուր, վէ ֆիլիլա քը սօն կիւնլէրտէ պաղը մէշուր զաթլար պուրատա միւսաֆիլ օլմուշար տըր: Էտիրնէ իլէ Սօֆիա արաթնտա վագը պիւլիւք պիր գարիկէտէ տօթթ Լարըմտան պաղըլար Եաթթագ Եէր պուլամաթթըրընտան, թօրագ իւ գէրիկտէ Եաթթըլար տըր, վէ Եինէ թախթապիլի վէ րիլլէրտէն իսլի օլմամըլար տըր: Իշիթ Պուլիարա թանտա Եօլմուլուք իթմէնին կիւղէլ Լիլլէրի:

«Հէր շէյտէն զիւտտէ Բումէլիլ տէ միր Եօլմուն թէվաթի, մէմէքթլէ իս Լաճ վէ մէտէնիլլէթի իսլալ իտէպիլիլ: Ձաթէն պու թէպտիլաթըն նիշանէլլէրի, Էտիրնէ տէմիր Եօլու թաթթընը պիր իքի ըսթաթիսլարընտա Եաթթան քիւշիւք, ֆագաթ միւնասիլ լըգանթա Լարտա կէօրիլլէնէ պաշալմըշ տըր: Պիր ատէմ տէմիր Եօլունտան չըգաթթ տան սօնրա, ատէթա սահա իշինտէ պուլունուր Եօր կիպի պիր հալէ տիւշար օլուր: Պէն իսէ, մէմուրիլլին Օսմանի Եէնին միւսաֆիլլէրլիլլէրի վէ ալի Եէնապըլըլարը սաեթսիտէ մէքքիւր միւշքիլաթտան հէման տայիմա պէրի պուլունուպ, մէմուրիլլին միւմալիլլէյհիւմ պէնտէնիլլէ Լաքըլը նաֆագա վէ սըղընաճագ մահէլլ վիլլմէքտէ տիրլէր: Հալ պու քի միւմալիլլէյհիւ միւ թանթման Եօլմուլար շիւրհէսիլ չօգ սըղընթըլար շէքիւթար: Պուլիլար իգաթմէթ կեալարընըն Եքսէրիսի, նէ սէֆիլ արը գօլանլարը օլտուղուն մալիլմ օլտուգտա, պիր Պուլիլար գարիկէսիլին միւհիթէրէ օլմագ թէվաթիլու, տիկէր պիր մէմէքթլէ տէ զուհուրա կէլէն ալի վուգուաթտան նէ տէրէճէ աղ Եհէմիլիէթի օլաճագը անալըլըր:

«Պուրատա թօրագ վէ ոսման պա հալը օլմաթըլընտան, Եքսէր Պուլիլար գարիկէլլէրինն շիմտիքի ուսուլ իւզըրէ Եէնիտէն ինշաթ միւշքիլ վիր շէյ տէյիլ տիր, շիւնքի ալլէ ումում մէք քիւր գարիկէլլէրտէ քէրէսթէ Եա հիլ Եօգ տուր, Եախօտ բէք աղ վար տըր: Պէնտէնիլլէ, պիհուլու վուգուա կէլէն իտարապաթ չագըրնտա թարաֆիլլիլլէր իտիկէ պիր նուլթք իթմէք ալա րա լուսիտէ տէյիլիմ, անճագ պիր Պուլիլար գարիկէսիլ նէ տիմէք օլտուղունուն սաթլ մանէասընը օգուեանլարընըպ պիլլիլմէք, վէ պիր Պուլիլար գարի Եէսիլի Եէնիտէն ինշա իթմէք, պիր քիւշիւք ինկիլիլլէ քէյիլլէր ինշա իթմէքտէն գօլայ օլտուղունու կէօթլէր մէք իթլէրիմ:

«Ինկիլիթէրտա լաքըլըլը պիր իսա նէ միւհիթէրէ օլտուղունտա, սահի պինէ տահա պիւլիլլէր զարար տըր, նէթէքիմ ալլէլումում տէրունլէրի պօշ օլան վէ պիր թագըմ քիւշիւք գուլիլ պէլլէրտէն միւրէքքէպ պուլունտան պիր Պուլիլար գարիկէլլէրին իտարապիլիլլէթի: Պու իսիմտէ չօգ շէյ վար տըր, վէ մա նէասը իսէ չօգ տէֆա պատաթըն տըր Ումարըլ քի Եաղընտա «Պուլիլար քէօ Եիւ» թապիլլի, պիր թագըմ մինասիլ վէ տէրունիտէ ալալ Եալալագ իշին իճապ իտէն Լէվալիլմաթը հալի շիթ Լիլաթթը իյմա իտէճէք, վէ պիր տա լի իտարապ օլմանաճագ տըր:

«Թարաթէ Էրէֆի հագըրէթի Բա տիշահիտէն պիլլատէրլէրի շէհրիտարը սապըգ Սուլթան Մուրատ իտան հաղ րէթլէրինէ սէնէվի Եիլիլիլլէ պէշ պին Լիլա մաաշ թախսիս օլունտուղու կիւ

ընթերցանութիւն և գիր հայերէն, մեկնութիւն բառից և իմաստից, թուարանահան և պարզ գործողութիւնը, բնական աշխարհագրութեան ինչ ինչ բառերուն բացատրութիւնն (գետ, լեռ, կղզի, ելն) հանդերձ օրինակը, Ս. գրոց, Աւետարանի և Հայոց պատմութեան բարոյակից մասերուն վրայ բերանացի ծանօթութիւնը, հանդերձ կրթութեամբ ի ձեռն հարցի և պատասխանոյ, բնական պատմութեան ինչ ինչ բառից բացատրութիւնն (կենդանի, բոյս, հանք, սողուն, թռչուն, շորթոտանի, ձուածին, կենդանածին և լն) հանդերձ օրինակը, ուսումն ի բերան մանրիկ կոտորոց (երզ, առակ, լաւած և լն) զծագրութիւն (զուարճալի հնարիւր), մարմնամարզք ։

Երկրորդական ուսմանը ընթացքն է տարի է, և կը պարունակէ հետեւեալներն ։ Քրիստոնէական կրօնը (ոգի և յարոյական Քրիստոնէութեան), վարդապետութիւն և պատմութիւն Հայաստ. եկեղեցւոյ ։

Հայերէն լեզու և դրագիտութիւն ։ Պատմութիւն Արարչան, ազգային ընդհանուր և հին և նոր ազգաց դրագիտութեան ։

Տարբեր վիճիտութիւն (տրամաբանութիւն, հոգեբանութիւն, բնական Մտաւածաբանութիւն, բարոյագիտութիւն և համառոտ պատմ. վիճիտութիւն) ։

Աշխարհագրութիւն բնական, քաղաքական և վաճառականական ։

Տիեզերագրութիւն և սկզբունք երկրաբանութեան ։

Միջոցաւ բնական դիտութեանց (բնագիտութիւն և բնալուծութիւն) ։

Տարբեր բնական պատմութեան (կենդանաբանութիւն, բուսաբանութիւն և հանքաբանութիւն) ։

Ուսողութիւն (թուարանութիւն, դրահայր և երկրաշաղկապութիւն) ։

Տոմարակալութիւն ։

Գաղխարէն լեզու ։

Տաճկերէն ։

Անգլիարէն ։

Գերմաներէն ։

Գծագրութիւն (ընդօրինակութիւն, հեռանկար և ճարտարպետական զծագր.) ։

Երաժշտութիւն եւ օրգանական (հայնադրութիւն, երգ և դաշնակ) ։

Մարմնամարզք ։

Ուսումներն պիտի աւանդուին կարող փորձ և վիտյեալ գաղափարաց ձեռքով և զիւրուաց ու ընտիր մեթոտներով ։

Մի մասնաւոր վիշթ պիտի տարուի մանկան սիրտն ի նկելու և զգացումներն ազնուացնելու ։ մտքին հետ սիրտն հրահանգել, զմտքն ի լոյս և զսիրտն ի րարին զգուցել, ահա մեր կրթութեան ոգին և ուղղութիւնն ։

Եւ զայս կոչուած ազգայն գաղափարն և այսպիս կազմեալ անհատներու պէտք ունի ։

Գլխաւոր իւր աշակերտաց անդեան և նոյն ջարանաց մարմնութիւնն մասնաւոր խնամից ստարկաց պիտի լինի ։ Աջալորձ հօր գոթիւն մի շարունակ իւր տալոց տակ պիտի ունենայ անհուն զգուշացնելու համար գնա որ և է Քիզիկական կամ բարոյական փառանքէ ։

Պատուաւոր և յառաջադիմաւոր անձերէ կազմեալ խնամակալութեան մի հովանաւորութիւնն կը տարածի վարժարանի վրայ և նորա յարտու ուժեանն մեծ ապահովութիւն կ'ընծայէ ։

Ընդունելութեան պայմաններն են ։

Ա. Գլխաւոր իւր աշակերտաց տարեկան թուանն է 32 Օսմ. ոսկի, եւամսեայ կանխիկ վճարման ։

Բ. Յերկէսայ աշակերտը նախապատրաստական ուսմանը ընթացքին համար կը վճարեն 2 արծաթ մէճիտ, երկրորդական ուսմանը ընթացքին Ա. Բ. և Գ. տարիներուն համար 3 արծաթ մէճիտ, իսկ Գ. և Ե. տարիներուն համար 4 արծաթ մէճիտ ։ Այս վճարումն ամսական է և կ'ստիպի ։

Գ. Միջոցի ճաշն վարժարանիս մէջ ընելու զորոյց ցերեկեայ աշակերտը պարտին իւրեանց ամեայ թօղակին վրայ է արծաթ մէճիտ աւելի վճարել ։

Դ. Գաղնակի համար առանձին վճարումն կ'ընեն ուսանիլ փախեալ աշակերտը, ամսական 1/2 օսմանեան ոսկի կանխիկ ։

Ե. Մէկանը ձրի կը տրուի վարժարանէս, թուղթ և գրիչ միայն զիւրթիւր աշակերտաց, իսկ քծագրութեան նիւթոց և գրքի

ծախքերն ծնողաց վրայ կը հաշուին Նոյն պէս գեղի և բժշկի ծախքերն ծնողաց վրայ են ։

Զ. Գլխաւոր իւր աշակերտն իւր հետ պարտի բերել իւր անկողնոյ կազմածն, ձորձքն ու հանդերձանքն և սեղանի սպասն, ինչպէս որ նշանակուած է վարժարանի Գայտագրոյն մէջ ։

Է. Մէկէ աւելի դաւակ տուող ծնողաց համար գնոյն մասին փոքրիկ գեղջ մի կը լինի ։

Ը. Աշակերտաց թուանի վճարումն կ'սկսի ամսոյն 1 էն՝ եթէ աշակերտն ամսոյն աւաճին կիսոյն մէջ կը մտնէ դպրոց, և 15 էն՝ եթէ երկրորդ կիսոյն մէջ ։

Թ. Եւամսեայ վճարման շրջանը չլրացած եթէ աշակերտ մի հրաժարի վարժարանէս, իւր թուանին մնացորդն յետաջորդիւր, բայց միայն երբ աշակերտն Տնօրինութեան կողմէն արձակուի ։

Ժ. Պարագոյ օրերուն համար գեղջ չընդունուի ։

Ա. Ելի ընդարձակ տեղեկութիւն ունենալ փախեալ անձինը կրնան գտնել վարժարանիս առանձին տպեալ Գայտագրոյն մէջ, յորմէ խնդրողաց դիւրութեան համար մի քանի օրինակ ձգած եմք նաև Գայտագրեան Վեժ. եղբայրց գրատունն ։

Յառաջիկայ Սեպ. 20 ըս. օրէն սկսեալ վարժարանիս Տնօրէնն կը գտնուի ի վարժարանն ամէն առաւօտ մինչև ժամ 5, և պատիւ ունի հրաւիրել իւրեանց գաւակունքն իւր խնամոց յանձնելու զգող Մեծ անձինքն դալ տեսնուիլ իրեն հետ, արձանագրել տալ իւրեանց գաւակոց անուանքն և նոյս կարողութիւնքն քննել տալով ընդունելութեան գրին ստանալ ։

1876 Սեպ. 16 Հիմնադիր Տնօրէն Գաղափար Բ. Յ. Պէրոպէրեան

ՆԵՎ ԻՅԵ

Պիր տէֆա գուրուլուր իսէ, թէ մամ տէօրթ եւրգ օնալթը կիւն իշլէեէճէք սուրէթտէ Բարիս մաքնիսթէրինտէն պիւրիս պիր զարիպ սաաթ իճատ իթ. միջ օրուպ, պու սաաթ 1878 սէնէսի սէրկիի ումուսիսինէ վաղ օլունսաաթ տըր ։

— Բարիս ըստի զաղթապնտա օլունսաաթնա կէօրէ, 1875 սէնէսին տէ Թրանսաաթ 953 պին 632 չօճուգ տօղմուշ, վէ 781 պին 709 աաթմ էօլ. միւշ, վէ 303 պին 113 քիշի էվէնիշտիւր. — Պու տէֆա Ալմանեանքն Գօլունեա շէհրինտէ ալըլան սանաեի սէրկիսինտէ, պունտան 13—14 ասր էվէլէ եաբըլմըշ բէք չօք շէյլէր մէվճուտ իմիշ ։

ԱՄԵՐԻԳՈՍ. ՍԵՐԿԻՍԵՆ ԻՍԲԱՆԵԱՅՆ ԿԵՐՏԵՐԻՈՒՆ ԷՇԵԱ

Իսթանբուլ տէլլէթինն Ամերիգա սերկիսինէ էմթա կէօնտըմէքտէ իպ. ըաղ իլլէթիյի գայլթէթ վաղա թէաճ. ճիւպէ շայլթն տըր, Սէրկիսինէն էն պէօ. եւիւք պլնաաթնա պուլունն Սպանիա էմթաաթ մէղքիւր մէյալթ. բէնաթ ճիւպէի իլէ պաղա միլլէթ. լըրին էմթաաթնն թաղլիտի օլմա. եքպ, ասըլ Սպանիա օլլորտան իճատ օլունսաաթ վէ Սպանիաեա մախապ պիր ուսուլտէ եաբըլմըշ օլմաաթ տըր ։

Սերկիսինէ զիրտաթա մախապ օլան տայլթիսինտէ տախի Սպանիանքն մաշ. սուլաթը, կէրէք ճիւպէրին քէրէթ. թինտէն, կէրէք մաշալլաթն ուսուլթ զիրաաթ իւղթ թէապիլլի սուլթէթտէ տիղլիլլի օլմաաթնտան տօլաեղ աճաեիպ տիր ։ Մէյալթին պիւրէմէլէ և եալթիլթինտէն վէ Սպանիա միւսթէ. միլլէթաթնտան սէրկիի մէղպուր իլլին

էնվայի մաշալլ վէ էմթաաթ տալթիւր իթմէտէ տէվլէթին իւղաաթ իւղթ վէ ճէօմէթաճէ հարաքէթի մախաաթ, տիգգաթա վէ մէտէն շաեան տիր ։

Իսթանբուլ տէվլէթինն կէրէք սէր. կինին էն պէօլիւք պլնաաթնա օլունսաաթ միւսթէնէվլի էշեա, կէրէք սէրկինն զիրաաթ տայլթիսինէ կէօնտէրտիյի մաշալլաթ սէվլիւրպիթ. թիսար իթմէեէ քաաթի իսէլէր տէ, Իսթանբուլ տէվլէթի սէրկի մաշալլինտէ վասի պիր տայլթէ տաշա ալմըշ տըր ։ Իշպու իւշիւնճիւ տայլթէ, թուլէն 150 վէ արղէն 100 աեաք կէնիշլիլլինտէ, վէ Իսթանբուլն մէսաթիթի իլէ եաբըլ. մըշ կիւզէլ պիր պլնա օլուպ, իւշ գըմա, եանի ումուրու աքքէրիեէեէ, ումուրը թէրպիեէեէ վէ Ֆիլիպինն ա. տալթընն մաշալլաթնա տայլթ զըմալաթ պէօլիւնմիւշ տիր ։ Ումուրը աքքէրիեէ գըմալնտա միւշաշէտէ օլունսաաթ էշեա, էնվայի իսթիւքեա մալթ ին. էա էթմէք ուսուլթիլլին էյօրէտէն դա. կէթ կիւզէլ նիւմուսէլթտէն, քէզալթ. գըշլաթար վէ հիսաթար վէ գալթէլէր, քէօրիւլթ վէ լիմանլար վէ էսքի սու ճէտվէլթինն նիւմուսէլթինտէն իպա. ըլթ տիր ։ Պէօլիւք հիւնէլթ իլլէնմիւշ պիր նիւմուսէ Իսթանբուլն 1859 տան 1860 աեք Ամերիգաաթ մուհարէպէ իթիլի տիեաթն եւիւզիւնիւ, եանի տէնիլի վէ տաղլաթ, տէմիր եօլլա. ընը, շէհրիլթի, զէր օլունսաաթ թար. լալթար վէ օրտուկեալաթ կէօթիլթիւր Պունլաթան մաաթա արգաանտ օլար թօլար, թիւֆէնքլէ, թապանճալար, օրտու վէ խաթիսինտէ թաղլմարը, մուհարէպէ վէ մուհաաթէ թօլարը ա. ըապալարնն, թօլարա գօլունմիւշ պիր աեաք եւիւքէլլիլլինտէ եաբմա աթլարն, ինիթօրմալը աքքէրիլթին վէ տաշա նիշէ պու միսիլլու շէյլթին նիւմուսէլթի մէղք. լար տայլթիլլին պու գըմալնտա միւշաշէտէ օլունսաաթ Իսթանբուլն ումուրը աքքէրիլթիեէ տայլթ էշեապ պու սէրկիտէ պաղա տէվլէթ. լըրինքինտէն ալէա տըր, վէ պու խու. սուսաթ էշիւնքն քէմալիլթի վէ ա. լէալըլը ճիւպէիլլէ Բուսիաաթն պաշ. գա Իսթանբուլա Փաեիթ օլապիլլի պիր տէվլէթ տաշա եօք տուր ։

Ումուրը թէրպիլլեէ թախիս օլունսաաթ գըմա էնվայի ուլում, խուսաա իլլի Փէգզ վէ իլլի թէպպ վէ իլլի քի. թապլթէ միւսթէալլիպ պիր չօք քի. թապլթը հալի տիր, Իշպու մէճմուա ալլէլլուսաա կիւզէլ վէ թապլթիլլի ի. լէ միւզէլլէն քիւթապար վէ էսքի Իսթանբուլ միւսթէլլիլլին քիւթապլթընն մալթպու նիւսէլթիլլին հալի օլունսաաթ իլլին մէշուր տուր ։ Լալին մէթլէպ քիւթապար վէ էշեապ վէ ալլիլթը աղպուլունտ ։ Ումուրը թէրպիլլեէ գըմալնտա Մաաթիս վէ Սէ. վիլլա վէ Պարչէլիս ուսթալթընն մա. թիլթիլլիլլէ ալլիլթ. Փօթօլիաթ թա. վիլլիլլի տախի պուլունտ ։ Ալլապարա նամ ճէօթմաաթն ալլըտան եաբմա վէ Արապ միւսթըլթընն ուսուլլին էյօրէթմէեէ միւսաաթ պիր նիւմուսէ. սի մէղքիւր տայլթտէ միւշաշէտէ օլունտ ։ Քէզալթ. կէրէք Իսթանբուլ տէվլէթինն կէրէք էշալթտէն մախաաթ պուլունտ քիւթիլթի միւթալլիպ շիմաթի մէշուր պլնալարն ըստմ. լըրի վէ Փօթօլիաթ թաալլիլլիլլի իլլէ, Իսթանբուլ ըստմալարնտան էն միւսթէ. պէրլիլլինն ալէա թաալլիլլիլլի մէղքիւր մաշէլլտէ միւշաշէտէ օլունտ. Լար, Իսթանբուլ միւսթալլիպ ճէ. սիւր խաթալար իսէ օլ մէյալթիլլի միւ.

հէնտիլթ մարիթէլլիլլէ տիգգաթ իւղթ էօլլիլլիլլէ օլունսաաթ կէօս. թէրլիլլէ ։ Խաթալարն ըստի զայլթ ինճէ վէ կիւզէլ տիր ։

Ֆիլիլլինն աաալարնն մաշալլա. մէղքիւր տիեաթն էնվայի օտուն ճիւս. լըրինտէն, ճամէքեալարա հըֆը օլունմուշ թիւլլիլլէ պէ թիւլլիլլէ մէյալ վէ մաշալլաթ սայլթտէն, իշի տօլ. տուրումուշ հայլանլարտան վէ գուշ. լարտան, քէզալթ մէղքիւր աաալար. տա գուլլանլարն գաեթլարն նումու. նէլթի վէ Փօթօլիաթ թաալլիլլիլլէ տէն իպարէթ տիր ։ Չիլլին ճէնուպ թաալլաթն տիւշէն Ֆիլիլլինն ա. տալարը տօգուլ տուր, վէ 7500 000 գաաթ էշալիսի վար ։ Պու աաալար 1570 տէն թիւպարէն Իսթանբուլ տէվլէ. թիլլին թաշթը իտարէսինտէ տիր, վէ տէվլէթին պու աաալարա վէրտիլլի է. հէմիլթիլլի սէրկի մէղպուրտէ մէղքիւր աաալարն մաշալլաթնա թաալլա. օլունսաաթ էշիլլին պէօլիւք իլլիլլինտէն ան. լալըլլէ ։

ԱԻՏԱԲԵՐ

ԻԼԱՆԱԹ

ԳՈՒՐՈՆ ԳՍԶԻՆՍՈՍՈՒ

Պէյօլլուտա, միւլէթիմիգ թէաթ. րօսու սրաաթնտա պուլունն Գուրօն նամ գաղնիսուն թէգէինաթ վէ թէ. միլլիլլի, գաթէն մալլիլլիլլէ ալլէ օլունսաաթ պաղա, իւլի այտան պէրու իսէ, օլ ճիւպէլլէ էշիլլիլլի տէրքեաթ օլան Արալ աղա թաշթը իտարէսինտէ կէշմիշ օլունսաաթն, տաշա զիեաթ տիգգաթ վէ լէթաթէթ միւշաշէտէ օլունսաաթ տա տըր ։

Շիմաթի գաաթ հէր նէ գաաթ, եալընըլ գաղնիս հալլիլլէ պուլուն. մաթա իտի իսէ տէ, մէվիլլի շիլթա եաղլալլիլլէ օլուն, վէ նիլէ զալլար կէրէք թաաթ վէ կէրէք իսթիւրաաթ ճիւպէլլիլլէ, իճիլլիլլէ պիր մաշէլլ պուլունսաաթնտա մէմուս օլունսաաթ. լարնտան, մէղքիւր գաղնիստա, եա. ընտան պէտ իլլէ, նէֆիս թաաթ վէ էշիլլուպաթ պուլունսաաթ տան պաղա, իւլթ թէմիլլիլլէ եալլապ տախի պուլուն. նաաթ, վէ թէշիլլիլլէ րաղլթիլլէ իտէն զէվաթն մէմուսիլլիլլի քեալիլլէ. սինէ չալըլլաաթ տըր ։

ԻԼԱՆԸ ՐԷՍՄԻ

Գիլարը հիւմանտէն իլլին պօեալը վէ եալըլլը Սաղ սօկեաաթն մա գաղա. երմի աալա սաշանն պէհէրի եէթ. միշ պէշ վէ երմի տալտ բիւլլիլլէ ի. լէ օն իլլի չօրպա քեաթէսինն պէհէրի տօգ սան վէ Երմի թանէ թալլը թա. պաղընքն պէհէրի ալթմըշ սէքիլ զու. լուշ լաեիճ աղ ճէ վէ թարիլլի մու. գալլէլլտէն պիր պուլուն. մաշ հուլուն. լինտէ, պիր թաղլմը վէ իւլ մաշտէ թէ. մաթ թէպիլլի օլունսաաթ չարթը իլլէ թալլիլլի իւլլիլլինտէ օլարապ, իշ պու իլլուն օն ալթընը բէնճէնպիս կիւ. նիլլէ գաաթը գաթիսի վէրիլլէն ին. տէն, թէնըլլիլլէ իլլէ իլլաաթ թալլապ օլունլարն եէվիլլի մէղքիւրէ գաաթ խաղիլլիլլի խաաթ իտարէ մէճիլլին կէմէլլիլլէ ։

Սէնէ 92 իլլու 14 ։

ՍԱԼԻԳ ԴԱԶԵՐԱ

ԿԱՐԱԳԵՏ Ե. ՓԱՆՈՅՆԱՆ

Դալաթաա իլլէնէն քաղաքնտա Նօ. էլ իսի խանքնտա